

O, Q. Qarayevə məxsus iki məşhur romansın əsaslandığı Puşkin şeirlərini doğma dilimizə uğurla tərcümə edərek lirik vokal incilərinə yeni rəng qatmışdır.

Nərgiz Şəfiyeva bizdən cismən ayrılsa da onun ulduzu hələ uzun müddət işıq saçacaq, əziz xatirəsi mütəxəssis və musiqisəvərlərin qəbində daima yaşayacaqdır.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

Fəttah Xəlirqadə,
Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı

XATİRƏ İŞİĞINDA HACI MƏMMƏDOV

"Azərbaycan Radiosu Həcinin simasında həm dəyərli mütəxəssis, həm də məğrur bir vətəndaş qazanıb. O, mədəniyyətimizin təsibini çəkən qeyrətli bir oğuldur. Əminəm ki, Hacı nə qədər işinin başında olacaqsas, o, daim musiqimizin keşiyində duracaq".

Süleyman Ələsgərov
Xalq artisti

Mən Radionu Hacısız təşəvvür edə bilmirəm. Hər dəfə Radioya gələndə, yeni mahnı gətirəndə o, bizi elə mehribanlıqla qarşılayır ki, sanki öz doğmasını, əzizini görür. Bu doğmalığ həm bizə, həm də Azərbaycan musiqisindədir.

Şövkət Ələkbərova, Xalq artisti

*Dünyaya gələn getmək üçündür, bu nə qəmdir,
Bir fikir eylə gör, xilqəti aləm nə üçündür...*

Bu misraları söyləməkdə haqlı idi ölməz Seyid Əzim. Doğrudan da dünyaya gələnin getmək üçün olduğunu bildiyimiz halda qəm etməyə yox, dünyanı daha dərinəndən dərk etməyə yönəltməliyik fikrimizi. Dünyadan gedənin qalanları haqda düşünməliyik. Dünyadan gedənin özündən sonra qalan isə hər kəsin əməlləridir. Məhz insan əməlləri ilə yaşayır, ucalır və yadda qalır. Elə bu gün xatırladığımız Hacı Məmmədov kimi.

Məmmədov Hacıbaba Gülməmməd oğlu 1947-ci il noyabrın 15-də Bakıda ziyalı ailəsində anadan olmuşdur. Uşaq yaşlarından bir az erköyün böyüməsi onda bir çox yaxşı keyfiyyətlər formalaşdırdı. Valideynlərinin, yaxın qohumlarının sevgisi və qayğısı ilə əhatə olunan bu gənc oğlan elə yeniyetmə çağlarından öz cəsərtliliyi ilə hər kəsin diqqətini cəlb edirdi. Bu cəsərtliliyi yaşa dolduqca onu daha məğrur və ləyaqətli insana çevirdi. O bütün ömrünü belə yaşadı: sözü bütöv, əqədəsindən dönməyən, möhkəm iradəli, həyatsevər bir insan kimi. Elə bu keyfiyyətləri ilə də hamının hörmət və rəğbətini qazandı. Odur ki, onu tanıyan hər kəs "Bizim Hacı" - deyirdi.

...

Hacı Məmmədov həqiqətən öz işinin əsil bilicisi idi. Çünki o, bu sahədə mükəmməl təhsil almışdı. Belə ki, 1965-ci ildə orta məktəbi bitirdikdən sonra Asef Zeynallı adına Musiqi Texnikumuna daxil olur. Oranı bitirib hərbi xidmətə yollanır. Hərbi xidmətini başa vurduqdan sonra isə 1972-ci ildən Azərbaycan Radiosunda əmək fəaliyyətinə başlayır.

94 illik tarixi olan Azərbaycan Radiosunun xalqımızın elminin, mədəniyyətinin, tarixinin və bu kimi istiqamətlərdə maariflənməsi işində mühüm xidmətləri var. Bu xidmətlərin həyata keçirilməsi isə öz işinə qəlbən bağlı olan, həyatını radioya həsr edən əməkdaşların fəaliyyətinin nəticəsidir. Bəli, belə təbliğatçıları əsil radio fədaisi adlandımaq olar ki, Hacı Məmmədov da onlardan biri idi. Azərbaycan Radiosunu sevan və burada yonulmadan çalışan fədakar radio işçisi. Amma adı işçi yox. Ömrünü, həyatını radioya həsr edən əsil iş fədaisi. Onun əmək kitabçasının da yalnız bir ünvanı var. - AZƏRBAYCAN RADİOSU. Bu əmək kitabçası 1972 və 2019-cu illəri əhatə edir. 47 illik əməyin düz 40 ili Hacı Məmmədovun Azərbaycan Radiosunun musiqi redaksiyasında baş redaktor olaraq fəaliyyəti ilə bağlıdır.

HACI
MƏMMƏDOV

Hacı Məmmədov 1974-cü ildə Üzeyir Hacıbəyov adına Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasının tarix-nəzəriyyə fakültəsinə daxil olur. Konservatoriyadakı təhsil illəri onun radiodakı yaradıcı fəaliyyətinə xüsusi təkan verdi. Belə ki, görkəmli bəstəkarlar və ifaçılarla daha yaxından tanış olmaşınun yaradıcıqlı işləmətinə genişləndirdi, həm də Azərbaycan radiosunda yeni-yeni musiqili verilişlərin yaranmasına geniş təkan verdi. O, bir neçə verilişlərin müəllifi və redaktoru kimi öz fəaliyyətini də genişləndirdi.

Azərbaycan Bəstəkarlıq məktəbinin görkəmli nümayəndələri Qara Qarayev, Fikrət Əmirov, Süleyman Əlasgarov, Hacı Xanməmmədov Ramiz Mustafayev, Ramiz Mirişli, Arif Məlikov, Xeyyam Mirzəzadə, Vəlif Adıgözlöv və daha neçə-neçə sənətkarlarla Hacı Məmmədovun six və samimi ünsiyyəti, yaxın dostluq münasibəti olub. Unudulmaz bəstəkarımız Tofiq Quliyevin ona oğlum deyə müraciəti sanki dediklərimizin eyni sübutudur.

Mən 1997-ci ildə Azərbaycan Radiosunda əmək fəaliyyətinə başlayandan Hacı müəllimin qayğı və diqqəti ilə əhatə olundum. Onun musiqi radiosunda yaratdığı qayda-qanun, mühit milli professional musiqi sənətinin təbliğində mükəmməl bir istiqamət idi. O, vaxtlar Azərbaycan Radiosu iki dalğada yayımlanırdı. "Dənizçi Bakı" və "Araz" dalğalarında. Bu dalğalarda musiqiyə çox geniş yer ayrılırdı. Konsert proqramları, musiqi verilişləri. Təbii ki, bu işlərin öhdəsindən redaksiyanın əməkdaşları layiqincə gəlirdilər. Amma, onları hər birinin üzərində Hacı müəllimin ciddi nəzarəti vardı. Hətta, eyni konsert proqramları vardı ki, onları yalnız özü tərtib edirdi. Bir sözlə çox tələbkar idi. Tələbkarlığın da əsas mənbəyi onun işi dərindən bilməsindən irəli gəlirdi.

Beləcə, 1997-ci ildən 2019-cu ilə qədər onun əsil radio fədaisi, milli və professional musiqimizin eləcə də klassik musiqinin gözəl və peşəkar təbliğatçısı kimi müşahidə edib, tanıdım. Həqiqətən bu gün onun kimi ikinci bir mütəxəssis hələki yoxdur. Odur ki, bir mən deyil, onun tanyan hər kəs öz xatirələrində layəqətli bir insan, peşəkar bir təbliğatçı, səmimi dost və bu kimi müsbət keyfiyyətlərə malik bir Hacı Məmmədov yaşadır. Bu yaşantı özündən sonra da onu tanyanları ona olan hörmət və ehtiramında ifadə olunur.

Yaxşı deyiblər ki, öten günə gün çatmaz, calasan gün-ü günə. Bir vaxtlar başına toplaşmış ürək sözləri söyləyən dostları bu gün xatirə işığına yığılıblar. Bu yerdə həmin xatirələrdən bəzi məqamlar:

"Bu gün Azərbaycan Radiosunun musiqi redaksiyasının fəaliyyətində böyük xidmətləri olan Hacı Məmmədov xatırlayıq. Onun Azərbaycan Radiosunun musiqi redaksiyasının inkişafında çox böyük zəhməti olub. Bu mənada biz sənətkarlar da ondan həmişə razı qalmışıq. Çünki o, hər sənətkarın yaradıcılığına xüsusi hörmət və diqqətlə yanaşdı. Hər kəsi layiq olduğu təqdirdə təbliğ edib. Unudulmaz sənətkarlar, orta nesil sənətkarların gəncləri bir sözlə hər kəsin yerini bilib və layiqincə təbliğ edib. Bu hər kəsin hüneri deyil. Bunun üçün bu həmkarların sənətinə dərinəndə balad olmaq lazımdır. Hacı Məmmədov bu yüksək keyfiyyətə malik və işinin əsil bilicisi idi. Çünki onun həm də mükəmməl təhsili vardı. Demək olar ki, biz Konservatoriyada eyni vaxtda təhsil almışıq. Görürdüm ki, müəllimlərdən də Hacıya hörmətlə yanaşırdım. Çünki o, tələbə ikən artıq radioda işləyirdi. Onun bu fəaliyyətini müəllimlər də yüksək qiymətləndirirdilər. Sanki Hacı cavani ikən müdrik bir insan kimi özünə həmt qazanmışdı. O, Azərbaycan Radiosunu o vaxtlar Sovetlər məkanının digər şəhərləri ilə də əlaqələndirməyə nail olmuşdu. Bir sözlə o, istedadı, peşəkarlığı və zəhməti ilə Azərbaycan Radiosunda iz qoyub. İzi olan insanlara da heç vaxt yaddan çıxırmı, unudulmur. Bizim Hacı da həmişə xatırlanacaq".

Ramiz Quliyev
Xalq artisti

*Gəlin itirməyə dostları qardaş,
Onsuz da çox deyil, yaxın dost-sirdaş.
Dostluq qaləsindən bir kərpic, bir daş,
Uçurub aparır hər saat, hər il,
Bizim dost itirən vaxtımız deyil.*

Yaradıcılığı Azərbaycan Televiziyası ilə bağlı olan və televiziya tədbirlərinin birində bu məkanda dünyasını dəyişən Hafiz Baxış bu misratan dost itgisinin yanğısı, nisgilli ilə qələmə almışdı. Elə Hacı Məmmədovla möhkəm dostluq ünsiyyətində olan xalq artisti Cənəli Əkbərov de ona ürək yanğısı ilə xatırladı: "Hacı mənim ən yaxın

dostum idi, mən hələ də onun yoxluğuna inanmıram. Hacı qənimət insanlardan idi. Onun yoxluğu mənə çox sarsıdır. Əlağa Vahid demişkən: "Səni zəmana yetirməz, dübarə bərdənəsən". Bəli yek insan idi Hacı. Ruhu şad olsun. Ne qədər varam, o, qəlbimdə yaşayacaq".

Hacı Məmmədovun xatirəsi Azərbaycan Tele-Radio Verilişləri QSC-nin rəhbərliyi və hər bir əməkdaşı tərəfindən aziz tutulur. Hətta onun haqqında bir sənədli televiziya filmi və radio verilişin hazırlanması da təklif olundu. Nə yaxşı bu iş də mənə həvalə edildi. Rejissor Miranə Əliyevə ilə "Xatirə işığındı" adlı bir televiziya filmi, radioda isə "Hacı Məmmədov xatirələrində" adlı veriliş hazırladım. Bu yazıda qələmə alınan ürək sözləri və xatirələr də əla həmin verilişlərdəndir. Filologiya üzrə fəlsəfə doktoru, AMEA-nın "Folklor" İnstitutunun şöbə müdiri Elxan Məmmədli, xalq artisti, bəstəkar Siyavuş Kerimi, əməkdar incəsənət xadimi, şair Baba Vəziroğlu da öz xatirələri ilə Hacı Məmmədovun anıb onu yad etdilər.

Hacı Məmmədov öz fəaliyyəti ilə Azərbaycan Radiosunun musiqi redaksiyasında sanki bir tarix yaratmışdı. Ənənələr üzərində qurulan Azərbaycan Radiosu bəstəkarların, ifaçıların dogma məkanına çevrilmişdi.

"Hər dəfə Radiomuzun studiyasına gələndə gözümüz Hacı müəllimi axtarırdım. Çünki o, bizi dəvət edirdi bura və yaxud əməkdaşları çağıranda belə biz mütləq ilk öncə Hacı müəllimlə görüşürdük. Çox məhriban idi və bəstəkarlarla da xüsusi dostluğu vardı. Həmi onu öz doğması kimi qəbul edirdim.

Mən də onu öz tələbəlik vaxtımdan tanıyırdım. İlk dəfə mən radio üçün bir neçə dəstgah yazdırdım. O vaxtdan bizim tanışlığımız başladı. Həmin ifalara qulaq asıb hətta mənə bir neçə məsləhətlər verib və dənə-dənə tövsiyə edirdi ki, radio üçün çoxlu məhnlər yazdır. O, milli musiqimizin əsil təəssübeşgi idi".

Mənsum İbrahimov
Xalq artisti

Milli sərvətlərimizi qorumaq və yaşatmaq hər bir vətəndaşın mənəvi borcudur. Amma bu təbliğatçılar üçün daha önəmli və məsuliyyətlidir. Hacı Məmmədovda olan bu vətənpərvərlik və məsuliyyət hissi onun işinin əsas qayəsi idi. Odur ki, milli köklərə bağlı olan verilişlərə xüsusi diqqət yetirdi. Hacı Məmmədov Azərbaycan Radiosunda klassik, milli və professional musiqinin təbliğ istiqamətində musiqişünasların fəaliyyətinə geniş yer verirdi. Ramiz Zöhrabov, Solmaz Qasıмова, Elxan Babayev və digər musiqişünas-alimlərin Azərbaycan Radiosu ilə əməkdaşlıq etmələri məhz Hacı Məmmədovun baş redaktor olduğu illərlə bağlıdır. O, daim rəhbərlik etdiyi kollektivdə mütəxəssislərin çalışmasına xüsusi önəm verirdi.

Hacı Məmmədovun ən üstün cəhətlərindən biri də o idi ki, o, hər kəsə layiq olduğu dəyər verməyi bacarırdı. Elə ona da layiq olduğu qiymət verilmiş dostları daim onu sevmiş, əməyi də yüksək qiymətləndirilmişdir. Azərbaycan Radiosunun 80 illik yubileyində Hacı Məmmədov əməkdar incəsənət xadimi fəxrinə adına layiq görülmüşdür. O, Azərbaycan Jurnalistlər Birliyi və Bəstəkarlar İttifaqının üzvü idi. Neçə il ardıcıl olaraq Bəstəkarlar İttifaqından Prezidentin yaradıcı şəxslərə təsis etdiyi təqaüdlə təmin olunmuşdur. İndi bütün bunlar Hacı müəllimin ömrü kitabına yazılan unudulmaz səhifələr və dostlarının qəlbində yaşayacaq xatirələrdir.

Azərbaycan Radiosu onun üçün çox dogma məkan idi. Hətta ömrü gün yoldaşını da burada sevib-seçmişdi.

Mart ayının 27-si, 2020-ci il. Hacı Məmmədovun ömrü kitabının son səhifəsi.

*Tanıyırdım ömrü başa yetirdim,
Ölümüm sizlərə nisgill olmasın.
Hər kəsin qəlbində bir gül bitirdim,
Qoy işim əməlim nişanə qalsın.*

O, öz ömrü ilə həm özünə, həm də musiqi sənətimizə daim baş uralığı gətirdi. Onun mənalı ömrünün davamı xatirələrdə yaşanacaq. Hər kəs onun haqqında nədə deməkə öz mənavi borcunu yerinə yetirmiş olacaq. Mən də Hacı Məmmədovun ruhu qarşısında öz mənavi borcunu sözlümlə, qələməmlə ifadə etməyə çalışdım. Ruhu şad olsun!

Səadət TƏHMİRƏZQIZI
Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı